



PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 1 lipca 2016 r.

Znak: WK-610/7/4/16

Pan
Kazimierz Adameczyk
Wójt Gminy
Ornontowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 14 marca do 22 kwietnia 2016 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Ornontowice za okres od 1 stycznia 2012 r. do 22 kwietnia 2016 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 maja 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam stwierdzone nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2012 - 2016 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ornontowice zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie 0 „Grunty” w związku z nabyciem przez Gminę prawa własności nieruchomości w drodze komunalizacji na mocy decyzji Wojewody Śląskiego oraz ze sprzedażą nieruchomości na podstawie aktów notarialnych Rep. A nr 5282/2014 z dnia 29 lipca 2014 r., Rep. A nr 5275/2014 z dnia 29 lipca 2014 r.; Rep. A nr 218/2016 z dnia 3 lutego 2016 r. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.*
- Naruszono tym również zasady funkcjonowania konta 011 wynikające z postanowień załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), jak i postanowień Planu*

Kont, stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 0152-29/10 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 29 października 2010 r. w sprawie przyjętych przez gminę zasad (polityki) rachunkowości wraz ze zmianami.

Powyższe szczegółowo dotyczyło:

- nieruchomości nabytych na mocy decyzji Wojewody Śląskiego, które zostały zaewidencjonowane na koncie 011 z opóźnieniem wynoszącym od dwóch do ponad pięciu miesięcy, po dniu uprawomocnienia się decyzji, tj.:
 - decyzji NW/XV/77103/104/11 z dnia 17 sierpnia 2012 r., która stała się ostateczna z dniem 7 września 2012 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 30 listopada 2012 r.,
 - postanowień: NW/XV/77233/16/08 z dnia 7 marca 2012 r. i NW/XV/77233/16/08 z dnia 20 marca 2012 r. prostujących decyzję nr AG/Gd/MK/I-8/7229/146/98/99 z dnia 14 stycznia 1999 r. Postanowienia podlegały wykonaniu odpowiednio z dniem: 12 marca 2012 r. i 28 marca 2012 r. Nabyte nieruchomości zaksięgowano na koncie 011 pod datą 5 września 2012 r.,
 - decyzji NWXV.7532.1.186.2012 z dnia 30 września 2013 r., która stała się ostateczna z dniem 17 października 2013 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 16 grudnia 2013 r.,
 - decyzji NW/XV/77230/1320/11 z dnia 2 maja 2014 r., która stała się ostateczna z dniem 21 maja 2014 r., zaewidencjonowanie nieruchomości na koncie 011 pod datą 4 lipca 2014 r.;
 - decyzji NWXV.7510.1.229.2012 z dnia 4 marca 2014 r., która stała się ostateczna z dniem 21 marca 2014 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 3 czerwca 2014 r.,
 - decyzji NWXV.7532.1.185.2012 z dnia 22 kwietnia 2014 r., która stała się ostateczna z dniem 13 maja 2014 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 4 lipca 2014 r.,
 - decyzji NW/IIIa/77230/84/10 z dnia 30 kwietnia 2014 r., która stała się ostateczna z dniem 20 maja 2014 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 4 lipca 2014 r.,
 - decyzji NWXV.7532.1.7.2012 z dnia 20 grudnia 2013 r., która stała się ostateczna z dniem 14 stycznia 2014 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 24 marca 2014 r.,
 - decyzji NW/XV/77230/113/11 z dnia 23 października 2014 r., która stała się ostateczna z dniem 12 listopada 2014 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 17 lutego 2015 r.,
 - decyzji NW/XV/77230/827/10 z dnia 17 lipca 2015 r., która stała się ostateczna z dniem 6 sierpnia 2015 r. Nieruchomości zaewidencjonowano na koncie 011 pod datą 30 września 2015 r.
- nieruchomości, których operację sprzedaży ujęto w ewidencji księgowej pod datą wystawienia dowodów LT z opóźnieniem do ponad dwóch miesięcy od daty zawarcia umowy sprzedaży, tj.:
 - LT nr 13/14 z dnia 13 października 2014 r. w związku ze sprzedażą prawa własności do działki nr 2495/259 na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 5282/2014 z dnia 29 lipca 2014 r.
 - LT nr 14/14 z dnia 13 października 2014 r. w związku ze sprzedażą prawa własności do działki nr 2499/259 na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 5275/2014 z dnia 29 lipca 2014 r.;

- LT nr 2/16 z dnia 8 kwietnia 2016 r. w związku ze sprzedażą prawa własności do działki nr 3284/12 na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 218/2016 z dnia 3 lutego 2016 r.

Nieterminowe ujęcie środków trwałych na koncie 011 wynikało z opóźnienia w wystawieniu dowodu OT i LT przez pracowników Wydziału Środowiska, Przedsiębiorczości i Gospodarki Gruntami. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników uznano, że przygotowanie dokumentów LT w późniejszym terminie nie naruszy zasad rachunkowości, które nie określały terminu w jakim należy przedmiotowy dokument sporządzić i przekazać do wydziału finansowego. Dowody OT w zakresie nabycia ww. nieruchomości wystawiano po ostatecznym uzyskaniu wpisu prawa własności w księdze wieczystej.

W Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w Urzędzie Gminy Ornontowice, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 0152-29/10 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 29 października 2010 r. ze zmianami, nie określono obiegu informacji dotyczących nabycia nieruchomości w związku z komunalizacją nieruchomości oraz sprzedaży nieruchomości, w tym terminów sporządzenia i przekazania dokumentów LT, OT, karty środka trwałego, do wydziału finansowego w celu wprowadzenia nieruchomości do ewidencji księgowej środków trwałych:

Zadania w zakresie wystawiania dowodów OT, PT i prowadzenia kartotek analitycznych środków trwałych należały do zakresu obowiązków pracowników Wydziału Środowiska, Przedsiębiorczości i Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika ww. Wydziału.

Przedstawianie projektów nowych lub znowelizowanych aktów regulujących zagadnienia wykonywane lub nadzorowane przez Wydział Finansowy i Budżetu należało do p. Celiny Nowak – Skarbnika Gminy Ornontowice.

Ponadto, nieterminowe zaewidencjonowanie na koncie 011 pod datą 17 lutego 2015 r. nabytej nieruchomości wynikającej z decyzji NW/XV/77230/113/11 z dnia 23 października 2014 r., która stała się ostateczna z dniem 12 listopada 2014 r. (ostateczność decyzji potwierdzono dnia 16 grudnia 2014 r.), skutkowało niewykazaniem kwoty 87.500,00 zł w bilansie Urzędu Gminy Ornontowice sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 r.

Bilans Urzędu Gminy Ornontowice sporządzony wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. podpisali: p. Kazimierz Adamczyk – Wójt Gminy Ornontowice oraz p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ornontowice w zakresie terminowego przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 wynikających z postanowień załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), jak i postanowień Planu Kont stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 0152-29/10 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 29 października 2010 r. wraz ze

zmianami, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Rozważyć uzupełnienie procedur wewnętrznych w zakresie obiegu informacji dotyczących sprzedaży i nabycia przez Gminę Ornontowice nieruchomości, w tym terminów sporządzenia i przekazania dokumentów LT, OT, karty środka trwałego, w sposób umożliwiający bieżące ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych, stosownie do wymogów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W bilansach z wykonania budżetu Gminy Ornontowice sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r. wykazano zobowiązania krótkoterminowe jako zobowiązania długoterminowe. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z definicją zawartą w powyższym przepisie ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.*

Powyższe stwierdzono w:

- *bilansie z wykonania budżetu za 2012 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 129.784,43 zł (w tym: kapitał 100.941,42 zł oraz odsetki łącznie w kwocie 28.843,01 zł),*
- *bilansie z wykonania budżetu za 2013 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 192.508,46 zł (w tym: kapitał 166.088,56 zł oraz odsetki łącznie w kwocie 26.419,90 zł),*
- *bilansie z wykonania budżetu za 2014 r., w którym w poz. zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 216.702,89 zł (w tym: kapitał 194.723,00 zł oraz odsetki łącznie w kwocie 21.979,89 zł).*

W toku czynności kontrolnych przedłożono bilans z wykonania budżetu Gminy Ornontowice sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 r., w którym wykazano prawidłowo zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zaciągniętych pożyczek, kredytu oraz emisji obligacji komunalnych w wysokości 280.516,59 zł (w tym: kapitał 187.345,56 zł oraz odsetki łącznie w kwocie 93.171,03 zł).

Dane do bilansów w zakresie zobowiązań krótko i długoterminowych zostały przygotowane przez pracowników Wydziału Finansowego i Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Bilanse z wykonania budżetu Gminy Ornontowice sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień 31 grudnia 2014 r. podpisali:

p. Kazimierz Adamczyk – Wójt Gminy Ornontowice oraz p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego i Budżetu w zakresie sporządzenia bilansów z wykonania budżetu Gminy Ornontowice, dokonywania prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na krótkoterminowe i długoterminowe, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W bilansie jednostki budżetowej Urzędu Gminy Ornontowice sporządzonym na dzień 31 grudnia 2015 r. w poz. B.III.1 „Środki pieniężne w kasie” nieprawidłowo wykazano kwotę 326,61 zł, pomimo że konto 101 „Kasa” na dzień 31 grudnia 2015 r. nie wykazywało salda. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Kwota 326,61 zł powinna zostać wykazana w bilansie Urzędu Gminy Ornontowice sporządzonym na dzień 31 grudnia 2015 r. w poz. B.II.1 „Należności z tytułu dostaw i usług”. Zgodnie z § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej w załączniku nr 5 do rozporządzenia.*

Zadania w zakresie przygotowania danych do bilansu należały do Inspektora Wydziału Finansowego i Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

W toku czynności kontrolnych w dniu 14 kwietnia 2016 r. dokonano korekty bilansu jednostki budżetowej Urzędu Gminy Ornontowice sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., który podpisali: p. Kazimierz Adamczyk – Wójt Gminy Ornontowice oraz p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego i Budżetu w zakresie sporządzenia bilansu jednostki budżetowej Urzędu Gminy Ornontowice, stosownie do § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego,

jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w Ornontowicach w 2014 r. wykazano stan aktywów i pasywów w kwocie innej niż występująca na dzień ich zamknięcia, tj. na dzień 31 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Powyższe dotyczyło konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” o numerze 221-0001-75601-0350-2-000-02 prowadzonego dla Urzędu Skarbowego w Mikołowie (wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej), które na dzień 31 grudnia 2013 r. nieprawidłowo zamknięto tzw. persaldem, a nie saldem dwustronnym. W myśl art. 7 ust. 3 ww. ustawy o rachunkowości, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 221 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz zakładowym planie kont, ww. konto może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach. Zgodnie z wyjaśnieniami p. Celiny Nowak – Skarbnika Gminy powyższe wynikało z błędu technicznego, braku zaznaczenia ww. konta jako konta rozrachunkowego.*

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki budżetowej Urzędu Gminy, uzgodnienia prawidłowości zapisów księgowych na koniec każdego miesiąca należały do Inspektora Wydziału Finansowego i Budżetu, zgodnie z zakresami czynności z dnia: 1 kwietnia 2013 r., 1 października 2014 r. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 5

Zapewnić wprowadzenie do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Ornontowice bilansu otwarcia kont zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu zamknięcia oraz prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, stosownie do wymogów art. 5 ust. 1, art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 221 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia

5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2013 - 2015 nieprawidłowo dokonano udokumentowania działań podjętych w celu wyjaśnienia różnic inwentaryzacyjnych środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach bankowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., 2014 r., 2015 r. Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadają termin inwentaryzacji.*

Powyższe dotyczyło różnic pomiędzy danymi wynikającymi z ewidencji księgowej jednostki/urząd konta 139 – „Inne rachunki bankowe”, a potwierdzeniami sald rachunków bankowych wystawionych przez Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie, Oddział w Ornontowicach na dzień 31 grudnia 2013 r., 2014 r., 2015 r. Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia:

- 2013 r. w ewidencji księgowej jednostki, konto 139 wykazywało saldo Wn w kwocie 69.408,67 zł, natomiast saldo konta numer rachunku bankowego (...0009) przypisanego do konta sum depozytowych wynosiło 4.039,48 zł, z pozostałych rachunków bankowych /lokat/ salda wynosiły w łącznej kwocie 73.627,88 zł. Z potwierdzenia sald rachunków bankowych widniała łączna kwota 77.667,36 zł. Różnica pomiędzy ewidencją księgową a potwierdzeniem sald wynosiła łącznie 8.258,69 zł.

- 2014 r. w ewidencji księgowej jednostki, konto 139 wykazywało saldo Wn w kwocie 74.735,19 zł, natomiast saldo konta numer rachunku bankowego (...0009) przypisanego do konta sum depozytowych wynosiło 11.616,72 zł, z pozostałych rachunków bankowych /lokat/ salda wynosiły w łącznej kwocie 68.290,26 zł. Z potwierdzenia sald rachunków bankowych widniała łączna kwota 79.606,98 zł. Różnica pomiędzy ewidencją księgową a potwierdzeniem sald wynosiła łącznie 4.871,79 zł.

- 2015 r. w ewidencji księgowej jednostki, konto 139 wykazywało saldo Wn w kwocie 104.725,86 zł, natomiast saldo konta numer rachunku bankowego (...0009) przypisanego do konta sum depozytowych wynosiło 44.508,84 zł, z pozostałych rachunków bankowych /lokat/ salda wynosiły w łącznej kwocie 66.365,74 zł. Z potwierdzenia sald rachunków bankowych widniała łączna kwota 110.874,58 zł. Różnica pomiędzy ewidencją księgową, a potwierdzeniem sald wynosiła łącznie 6.148,72 zł.

Z wyjaśnień p. Celiny Nowak – Skarbnik Gminy wynikało, że na dzień 31 grudnia roku 2013, 2014 i 2015 Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie oddział w Ornontowicach generuje wydruki z potwierdzeniami sald, a w części otwartych lokat sum depozytowych generuje wydruki wraz z naliczonymi odsetkami na dzień 31 grudnia danego roku. Urząd Gminy ewidencjonuje odsetki od lokat dopiero w chwili wycofania lokaty. System bankowy uniemożliwia generowanie wydruków stanu sald lokat bez naliczonych odsetek, więc Urząd Gminy sporządza pomocnicze zestawienie lokat w celu zweryfikowania stanu lokat na dzień 31 grudnia danego roku.

Ujawnione w toku inwentaryzacji ww. różnice zostały wyjaśnione ustnie. W trakcie kontroli przedstawiono potwierdzenia uzyskane od Banku z dniem 12 kwietnia 2016 r. stanu środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2013 r., 2014 r., 2015 r. oraz zestawienia lokat utrzymanych do 31 grudnia 2013 r., 2014 r., 2015 r., które były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej jednostki/urząd konta 139 wg stanu na koniec każdego roku.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej konta 139 i ustalenia stanu środków pieniężnych na rachunkach bankowych należały do pracownika Wydziału Finansowego i Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Ornontowicach w zakresie prawidłowego udokumentowania inwentaryzacji środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach bankowych, stosownie do art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości:

- *Do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną wpłat podatku od nieruchomości poprzez założenie dla podatnika dwóch kart kontowych. Podatnikowi, który posiadał kartę kontową o numerze 0/853 z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego założono kolejną, nową kartę kontową o numerze 0/2053 dla nieruchomości położonej w innej części Ornontowic. Podatnikowi o numerze karty kontowej 0/108 z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego założono kolejną kartę kontową o numerze 0/1736 dla nowej nieruchomości w związku z zawarciem umowy dzierżawy, a następnie jej zakupem.*

Powyższe było niezgodne z § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konta szczegółowe (czyli karty kontowe) prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach i konta te prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

Zgodnie z art. 6 c ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.), osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym).

Ponadto, w § 7 Instrukcji w sprawie prowadzenia rachunkowości analitycznej dla podatków i opłat lokalnych stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 0152-29/10 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 29 października 2010 r. wraz ze zmianami zapisano, iż dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, płaconym przez niego bezpośrednio do kasy urzędu lub na rachunek bankowy urzędu.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji podatkowej należały do pracowników Wydziału Finansowego i Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Celina Nowak – Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 7

Podjąć działania mające na celu dostosowanie kart kontowych podatników o numerach 0/853 i 0/2053 oraz 0/108 i 0/1736 do § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 617).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W latach 2014 - 2015 w protokołach z przeprowadzonych przetargów ustnych (zarówno negatywnych, jak i zakończonych wyłonieniem nabywcy), nie zamieszczano informacji o obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których przedmiotem była nieruchomość lub ich braku.*

Powyższe dotyczyło protokołów z przetargów na zbycie działek:

- nr 2494/259 z dnia: 15 grudnia 2015 r. i negatywnych z dnia: 26 czerwca 2014 r.; 7 maja 2014 r., 21 października 2015 r.; 4 września 2015 r.; 18 marca 2015 r.; 10 września 2014 r.;

- nr 2495/259 z dnia: 26 czerwca 2014 r. wraz z aneksem z dnia 14 lipca 2014 r. oraz negatywnego z dnia: 7 maja 2014 r.

- nr 2499/259 z dnia: 26 czerwca 2014 r. wraz z aneksem z dnia 14 lipca 2014 r. oraz negatywnego z dnia: 7 maja 2014 r.;

- nr 1751/68 z dnia: 8 września 2015 r.

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), protokół powinien zawierać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

Jak wynikało z treści ogłoszeń o przetargach na sprzedaż ww. nieruchomości, wymienione działki były wolne od obciążeń ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie było przeszkód prawnych w rozporządzaniu nimi.

Ponadto, w protokołach z przeprowadzonych przetargów zakończonych wyłonieniem nabywcy działek: nr 2495/259 z dnia 26 czerwca 2014 r. wraz z aneksem z dnia 14 lipca 2014 r.; nr 2499/259 z dnia 26 czerwca 2014 r. wraz z aneksem z dnia 14 lipca 2014 r.; nr 2494/259 z dnia 15 grudnia 2015 r.; nr 1751/68 z dnia 8 września 2015 r., nie zamieszczano informacji o wyjaśnieniach i oświadczeniach złożonych przez oferentów, w sytuacji kiedy były one wymagane i składane - zgodnie z zapisami zarządzeń Wójta Gminy w sprawie sprzedaży nieruchomości oraz ogłoszeń o przetargach.

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r., protokół powinien zawierać informacje o wyjaśnieniach i oświadczeniach złożonych przez oferentów.

W ogłoszeniach o przetargach oraz w zarządzeniach Wójta Gminy w sprawie sprzedaży ww. działek: Nr 435/2014 z 15 maja 2014 r.; Nr 433/2014 z 15 maja 2014 r.; Nr 101/2015

z 9 listopada 2015 r.; Nr 51/2015 z 21 lipca 2015 r. w § 1 pkt 6 ustalono, iż osoby fizyczne biorące udział w przetargu zobowiązane są do złożenia oświadczeń o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych do celów związanych z postępowaniem przetargowym oraz o zapoznaniu się z przedmiotem przetargu i regulaminem. Wzory oświadczeń stanowiły załącznik nr 2 i 3 do ww. zarządzeń.

Ponadto, w przetargu ustnym ograniczonym na sprzedaż prawa własności do działki nr 1751/68 wymagano złożenia oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością przyległą. Wzór oświadczenia określono w załączniku nr 4 do zarządzenia Nr 51/2015 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 21 lipca 2015 r.

W zarządzeniach wskazano ponadto, że niezłożenie wskazanych oświadczeń skutkuje niedopuszczeniem do udziału w przetargu.

Osoby biorące udział w przedmiotowych przetargach złożyły wymagane oświadczenia.

Stosownie do § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia, przewodniczący komisji przetargowej sporządza protokół z przeprowadzonego przetargu.

Przewodniczącym Komisji Przetargowej ww. przetargów był p. Michał Adamczyk – były Zastępca Wójta Gminy oraz Kierownik Wydziału Środowiska, Przedsiębiorczości i Gospodarki Gruntami Urzędu Gminy.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ornontowice, pełniącymi funkcję przewodniczących komisji przetargowych w zakresie sporządzania protokołów z przeprowadzonych przetargów na zbywanie nieruchomości, stosownie do § 10 ust. 1 pkt 3, pkt 4 i pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzenia:

- W kwietniu 2015 r. przyznano pracownikowi zatrudnionemu na ½ etatu na stanowisku Asystenta, wynagrodzenie zasadnicze wg XXII kat. zaszeregowania w kwocie 2.700,00 zł (1/2 z 5.400,00 zł) w dniu 7 kwietnia 2015 r. pomimo, że we wskazanym dniu Regulamin Wynagradzania Pracowników Samorządowych Urzędu Gminy Ornontowice, wprowadzony zarządzeniem Nr 0152/09/09 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 6 maja 2009 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi odrębnymi zarządzeniami Wójta Gminy Ornontowice Nr 120/15/2011 z dnia 21 lipca 2011 r., Nr 120/23/2011 z dnia 24 listopada 2011 r., 120/13/2012 z dnia 11 maja 2012 r., nie przewidywał ww. stanowiska, a XXII kategoria zaszeregowania przewidywała maksymalną kwotę 5.000,00 zł. Z dniem 17 kwietnia 2015 r. wprowadzono zmiany do ww. Regulaminu wynagradzania na mocy zarządzenia Nr 120/20/2015 z dnia 17 kwietnia 2015 r. Wójta Gminy Ornontowice m.in.: w zakresie stanowiska oraz kategorii zaszeregowania, gdzie dodano stanowisko Asystenta oraz w XXII kategorii zaszeregowania wprowadzono zmianę maksymalnej kwoty, tj.: 5.500,00 zł.

Z wyjaśnień p. Kazimierza Adamczyka – Wójta Gminy Ornontowice wynika, że w wyniku pisarskiej pomyłki nastąpiło przekłamanie i wprowadzono do zarządzenia datę zamiast 7 kwietnia – datę 17 kwietnia.

Pracownikiem odpowiedzialnym za przygotowanie projektu przedmiotowego zarządzenia jest p. Joanna Jeleń – Sekretarz Gminy Ornontowice.

Zarządzenie wewnętrzne Nr 120/20/2015 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 17 kwietnia 2015 r. w sprawie zmian w Regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych Urzędu Gminy Ornontowice podpisał p. Kazimierz Adamczyk – Wójt Gminy Ornontowice.

W toku czynności kontrolnych przedłożono zarządzenie Nr 120.007.2016 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie sprostowania zarządzenia w sprawie zmian w Regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych Urzędu Gminy Ornontowice w części dotyczącej daty wydania przedmiotowego zarządzenia.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór na pracownikami Urzędu Gminy Ornontowice w zakresie prawidłowego ustalania wynagrodzenia pracownikom Urzędu Gminy, stosownie do Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych Urzędu Gminy Ornontowice wprowadzonego zarządzeniem wewnętrznym Nr 120/31/2015 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 28 sierpnia 2015 r., mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia.

Ponadto informuję, że w dniach od 12 do 22 kwietnia 2016 r. Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę doraźną gospodarki finansowej w Zakładzie Gospodarki Zasobami Gminy Ornontowice. Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole kontroli, którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce. Do Kierownika kontrolowanej jednostki skierowane zostanie odrębne wystąpienie pokontrolne.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Danjel Kołodziej

